

Lydia Koidula

Kirjastus
R. Eesti
Raamat

TALLINN 1967

Toimetuskolleegium:

D. Vaarandi
P. Rummo
A. Sang

Koostaja:

A. Undla-Põldmäe

Portree-puulõige

R. Kaljolt

Kujundus

S. Liibergilt

VAINULILLED

KAUGELT KOJU TULLES

Eestimaa, Eestimaa —
kes mind võtnud üles kasvata!
Eesti leib, mul ükski magus maitseid —
Eesti piir, mind ükski kindlast kaitsesid —
tänu Isale, et tereta
võin sind jälle, kallid isamaa!

Eestimaa, Eestimaa —
ei ma kauem võinud kannata!
Oh kui külmalt võõras päike paistab!
Võõras keel — kuis ta nii kangelt kostab!
Igal pool sind nägin, kuulsin ma,
minu õitsev, lehkav isamaa!

Eestimaa, Eestimaa —
ei su häält võind iial unusta!
Võõraid laulikuid ma kuulsin palju —
Vanemuise laste kandle laulu
keegi tunnud — seal siis hüüdsin ma:
«Kodu jälle tahan rännata!»

Eestimaa, Eestimaa —
sidet nad mul tegid siidiga:
«Laula!» meelitas mind võõras neiu,
ja ma laulsin: «Eesti pruut ja peiu,
neid ma üksi tahan ülanda!
Minu armu varjab isamaa!»

Eestimaa, Eestimaa —
jälle nüüd su piiri nägin ma!
Ja kui nuttes suud su mullal' annan,
kõrgesse kätt taeva poole tõstan:
«Sinust iial enam lahku ma,
isamaa, mu püha Eestimaa!»

KEVADE AND

Noor pehme õhk mul kõrvu kostis:
«Oh tule, laps! Kuis seista sündis
sul nukral meelel luku all!
Noor kevade ju jälle tulnud,
hulk õisi sulle kaasa toonud —
tal läki vastu õhinal!»

Ja kuhu nüüd end pean peitma!
Noor kevade mul õievihma
täis kätel pähe kallanud!
Et veel nii palju õnne näeksin,
nii palju õisi näha saaksin —
kes oleks seda uskunud!

ÕPETUS

Eesti rahvas, ühte sa
taga nõua lõpmata!
Kõigest hingest seda püüa!
Ei sa jõua temata
mingis tõenõudjas asjus
ilal läbi tungida.

Õpetus! See kallis hüüd
olgu järjest sinu püüd!
Raha, rikkust, vara anna
ära täie kätega,
kui sa seda kallist osa
nende eest võid vaheta!

Oh mu rahvas, vaene veel
on ses asjus sinu meel!
Mehi küll sul jumal andis,
kes sul mure, vaevaga
õppust pakvad, teed sul näitvad —
kuis see eest neid tänad sa?

Kaebust kuuluks' igalt poolt
nende suust! Oh kanna hoolt!
Õpetuse allikale
tõtta! Ära teeni sa,
et su vaenlased sind võiksid
sõrme varal näidata!

Eesti rahvas, lahti tee
silmad! Vaata tagasi!
Orjapaelus oled ohand
kaua — rasked olid nad —
rumaluse orjapaelad,
need on palju raskemad!

Sest, mu rahvas, nõua sa
õppust taga lõpmata!
Kõigest hingest seda püüa!
Ei sa läbi tungida
jõua kuskil, kui sa seda
püüad õpetuseta!

ARMASTUS

Ja kui sul arm ei iialgi
veel õitsend südames,
siis räägid nagu päikesest
üks vaene pime mees!

Kui armastus sind pühitsend,
siis alles aru saad,
mis laulud, kaste, nurm ja lill
sul täiest ütlevad!

Tihti üksainus pehme öö
lööb õitsel' armu õit:
sest oota, oota vaikselt! Sul
ka tõuseb õnne koit!

LAINED

Ojakene, voolad
mööda rutuga,
sinu kärmed lained,
ei nad kannata.
Viibimata, kiirest
tõtvad edasi,
tagasi ei pööra
nendest üksigi.

Vaata, kalda äärel
lilled õitsevad,
lehed kahisevad,
linnud laulavad,
aga laine jooksu
pea midagi —
vahutades tõtvad
nemad edasi.

Kas sa jõudsid näha,
kuhu jõevees
igauks neist jäänud?
Suure hulga sees
kaob lugemata
üksik laineke, —
ei ta ial pööra
enam tagasi.

Inimese elu
näitvad lained mul:
kiirest lähvad tunnid,
päevad mööda sul;
tagasi neist kõigist
tule üksigi —
kuis neid pruuksid, nõnda
hingad viimati. —

KODU

Meil aia-äärne tänavas,
kui armas oli see!
Kus kasteheinas põlvini
me lapsed jooksimel.

Kus ehani ma mängisin
küll lille, rohuga,
kust vanataat käe kõrval mind
tõi tuppa magama.

Küll üle aia tahtsin siis
ta kombel vaadata:
«Laps, oota,» kostis ta, «see aeg
on kiir küll tulema!»

Aeg tuli. Maa ja mere peal
silm mõnda seletas —
ei pool nii armas polnud seal
kui külatänavas!

SÜGISEMÕTTED

Juba kase ladvalt lehed langvad,
kõle tuul käib üle kesamaa —
aasta kellal rõõmuhääl on lõppend:
viimseid tunde hakkab lööma ta.

Kena päike, kas sa väsind oled?
Pikkamisi pead tõstad sa;
kurvalt oma laste peale vaatad —
sügise neid riisub armuta.

Kõrged pilved nagu hirmust aetud
üle maa ja mere lendavad;
kurehääled haledasti hüüdvad,
kodu poole nemad tõttavad.

Kodu poole! K o d u — magus sõna!
Süda, kannata! Ei sinagi
kaua enam oota! Kodu poole
kutsub Isa sind ka viimati!